РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА - REPUBLIKA E MAQEDONISË SË VERIUT
МИНИСТЕРСТВО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА И ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ
MINISTRIA E MJEDISIT JETËSOR DHE PLANIFIKIMIT HAPËSINOR
Бр.-Nr. 18-178/3
13. 01. 2023 год.-viti
СКОПЈЕ - SHKUP

Извештај
за извршен надзор на законитоста на работата од областа на животната средина на општина Ранковце за 2022

Комисијата за вршење надзор на законитоста на работата на органите на општината, на градот Скопје и на општините во градот Скопје формирана со Решение бр. 18-1092/2 од 16.02.2021 година, а врз основа и согласно Планот за вршење на надзор на законитоста на работата на органите на општината, на градот Скопје и општините во градот Скопје донесен од страна на Министерството за животна средина и просторно планирање со бр.18-521/2 од 17.03.2022 година, на ден 28.10.2022 година изврши надзор на законитоста на работата во општина Ранковце.

Надзорот е извршен врз основа на претходна најава до општината Ранковце од страна на министерството и тоа за следните области од законите за животна средина:

1. Постапка за одобрување на елаборати за животна средина
2. Постапка за издавање на Б-интегрирана еколошка дозвола
3. Надзор на надлежностите на органите на општината од областа на управување со отпадот.
4. Надзор на надлежностите на органите на општината, од областа на заштита на водите.
5. Надзор на надлежностите на органите на општината од областа на заштита од бучава во животната средина

Претставници од општина Ранковце присутни при вршењето на надзорот беа: Моме Крстевски.

<u>Во однос на првата точка која се однесува на спроведување на постапката за одобрување на елаборати за животната средина комисијата утврди дека</u>: во општина Ранковце се увиде дека се спроведува постапката за одобрување на елаборати за заштита на животната средина и за истите се води регистер на издадени елаборати, овластено лице за одобрување на елаборати е Ивона Дојчиновска Филиповска со овластување бр.03-1259/1 од 15.12.2022 кој по извршениот надзор во општина од страна на Комисијата за вршење надзор добила овластување.

<u>По однос на втората точка која се однесува на спроведување на постапката за издавање на Б интегрирани еколошки дозволи од страна на комисијата е утврдено дека</u> согласно активностите кои произлегуват од Законот за животна средина во општината нема доставено ниту едно барање

за издавање на Б- интегрирани еколошки дезволи. Ивона Дојчиновска Филиповска има овластување со бр. 03-1359/1 од 15.12.2022 за издавање на Б-интегрирани еколошки дозволи донесено после надзорот по насоки на комисијата.

По однос на обврските согласно Законот за животна средина :

-Нема донесено нов ЛЕАП, последниот е за период од 2008 година до 2014 година истиот е со истечен рок и повеќе не важи.

-Општината ја нема исполнето обврската согласно член 154 од ЗЖС, нема донесено надворешен план за вонредни состојби.

- Општината нема донесено План за инспекциски надзор за 2022 година.
- Општина нема вработено овластен инспектор за животна средина, во план е преднивдено воспоставување на меѓуопштинаска соработка со општина Куманово.
- Нема воспоставено соодветни катастри согласно член 42 и не доставува податоци до МЖСПП.
- Општината Ранковце немала воспоставено меѓуопштинска соработка со друга општина во областа на животна средина.

Согласно третата точка согласно прописите кои произлегуваат од Законот за управување со отпадот:

-Советот на општината во врска со управување со отпад имала донесено одлука за основање на Регионална депонија за управување со отпад на регионално ниво.

- Општината членува во меѓуопштински одбор за управување со отпад.
- Согласно член 45 од ЗУО за интегрирана мрежа за управување со отпад општината имала определено локација каде што можат да бидат изградени, односно поставени претоварни станици за отпадот.

-Општина Ранковце има основано јавно претпријатија ЈПК ЧИСТ ДЕН Ранковце за собирање, транспортирање или третман на комуналниот и на другите видови неопасен отпад согласно член 60 од ЗУО.

- Немаме одговор за прашањето Дали советот на општината, на предлог на Градоначаникот, врз основа на општите правила донесени согласно со членовите 37 и 51 од овој закон, во кој детално биле пропишани условите, начинот и шемите за собирање и за транспортирање на комуналниот отпад во рамките на интегрираниот систем за управување со отпад на подрачјето на општината.

-Општината се изјасни дека немала определено локација каде ке се постават садови за собирање и селектирање на отпадот со кои ќе се овозможи селектирање на опасниот отпад од домаќинствата согласно обврските во рамките за закон за проширена одговорност на производителите .

-Општината нема основано депонија за неопасен и за инертен отпад.
-Општината не води Катастер за својата територија во кој би се евидентирале создавачите на неопасен отпад согласно член 101 од ЗОУ.
-Согласно член 11 од ЗПОП Општината не ги исполнувала обврските за соработка со производителите на посебни текови на отпадот самостојни или преку колективен.
- Немаме одговор за прашањето: Дали општината ја исполнува обврската за објавување на податоци кои се однесуваат на состојбата во управањето со отпад, за постигнатиот напредок, идните активности за подобрување на состојбата за управување со отпад, како и споредбени податоци за постојната со претходната состојба за управување со отпад, согласно член 102 од ЗУО.
Немаме одговор за прашањето: Дали општината ја исполнува обврската за соработка со производителите на посебни текови на отпад, самостојно или преку колективен, со цел поттикнување на одделно собирање на отпадни производи, воспоставување на собирни центри и посебна инфраструктура за одделно собирање, согласно член 11 од ЗПОП.
- Се изјасни дека Градоначалникот на општината ја исполнува обврската според која е должен да склучи договор со колективен постапувач за отпад од пакување но се нема изјаснето со кој постапувач има склучен договор како собирач за отпад од пакување.
- Општина Ранковце граѓаните ги информирала преку објавување на Веб страната на Општината.

<u>Согласно четвртата точка од Планот за вршење на надзор на законитоста на работата на органите на општината Ранковце, од страна на комисијата е утврдено дека согласно прописите кои произлегуваат од Законот за водите:</u>
-Општината Ранковце има обезбедено дозвола за користење за вода од извори за водоснабдување на с. Ранковце и с. Радибус, како и дозвола за користење на вода од извори на КО Псача, Ранковце согласно член 23 и член 24 од Закон за води. Оштината нема прибавено Дозвола за испуштање отпадни води или за испуштање или фрлање материи и супстанции во реципиентите согласно член 79 од ЗВ.
- Општината при издавање на Б интегрирани еколошки дозволи утврдува дали инсталацијата за активностите и дејностите за кои се издава дозвола за користење и дозвола за испуштање ги има прибавено од Министерство за животна средина и просторно планирање.
- Општината во прашалникот има одговорено дека согласно член 96 став 2 од ЗВ има донесено одлука со бр.09-665/7 од 27.05.2021 за потребата од определување на заштитни зони.
- Општината во прашалникот одговорила дека во урбанистичките планови не ги прикажува картографски заштитните зони, согласно член 98 став 4 ЗВ.

-Општината нема донесено Програма за одведување, собирање и пречистување на урбаните отпадни води согласно член 114 од ЗВ.

-Општината не врши одведување и собирање на отпадните води што произлегуваат или се создаваат на нивното подрачје, вклучувајки го и отстранувањето на тињата и не врши пречистување на отпадните води согласно член 113 од ЗВ.

- Согласно член 116 Општина Ранковце не обезбедила ефлуентите од индустриските отпадни води коишто влегуваат во системите за собирање и прочистување на урбани отпадни води за тоа што нема индустриски отпадни вода на подрачјето на општината.

-Општината нема донесено Програма за заштита од штетно дејство на водите согласно член 124 ЗВ.

- Согласно член 137 од ЗВ општината не ги исполнувала обврските и немала преземени мерки за заштита на ерозивни подрачја и исто така немала определено граници на ерозвни подрачја.

Општината немала направена регулација на суводолиците во урбаниот дел во согласност со обврските од член 141 од ЗВ за да ги превземе мерките за уредување на пороите што се наоѓаат на нивното подрачје.

-Општината имала донесено Оперативниот план за заштита и одбрана од поплави согласно член 126 ЗВ, но истиот не е доставен во Министерството.

-Општината не доставува и објавува извештаи за активностите реализирани во претходната година и не предвидела активности за наредната година во врска со заштитата од штетното дејство на водите.

Општината го определила крајбрежниот заштитен појас за водотеците согласно член 131 и го имала делумно уредено крајбрежниот појас согласно член 132 од ЗВ.

-Општината секоја година до крајот на Септември не врши проценка дали водотеците на подрачјето кое е под нивна надлежност се во сотстојба да предизвикат поплави на земиштето.

-Општината немала донесено Програма за мониторинг на водите согласно член 145 став 7 од ЗВ и иститe немат мерни места за мониторинг на водни тела.

-Општината имала основано јавно претпријатије за вршење на дејноста и работење и одржување на системот за водоснабдување и снабдувањето со вода за пиење согласно член 185 од ЗВ.

- Општината обезбедила и заштита на водата за пиење преку хлорирање.

- Општина Ранковце нема реализирано инспекциски надзор согласно член 229.

<u>Согласно петата точка од областа на заштита од бучава во животната средина</u>

-Општината не превзема активности при издавање на одобренија за градба во врска со посебните услови и мерки во врска со стандардите за заштита од бучава согласно и член 23 од ЗЗБЖС, како и член 35 од ЗЗБЖС.

-Општината нема склучено договор со овластено правно лице за мерење на бучава.
Општината не превзема никакви мерки согласно овластувањата во Законот за бучава.

Врз основа на сето горенаведено комисијата за вршењето на надзорот ги увиде следниве недостацои кои е потребно општината да ги отклони и за тоа да го извести министерството, и даде неколку препораки:

-Потребно е да се опфаќаат сите надлежности од областа на животната средина кои ги има општината, а кои произлегуваат во спроведување на постапките каде беше константирано дека не се спроведуваат, Според констатираното еден вработен засега работи на спроведување на сите закони во областа, а истиот не е вработен на работно место за заштита на животната средина, а согласно систематизацијата имаат систематизирано само едно место и тоа за инспектор за животна средина а немаат постапено по заклучокот на Влада за систематизирање на работни места во областа на животната средина. Еден вработен со систематизирани работни обврски на друго работно место не е во можност се да опфати, дополнително што е ангажиран за повеке области надвор од областа на животната средина, потребно е да се постапи согласно заклучокот на Влада и да се систематизира работно место на кое ќе биде вработен или распореден извршител а кој ке работи исклучиво на областа на заштита на животаната средина. Доколку не постои можност за ангажирање на вработен да се направи меѓуопштинска соработка со некоја од околните општини со цел размена на работна сила и помош мегу општините.

-Да се подготви ЛЕАП,

-Општината да ја исполни обврската согласно член 154 од ЗЖС, да се донесе надворешен план за вонредни состојби.

-Да се отпочне под итно да се постапува целосно согласно Законот за бучава.

<u>*Во областа на **отпадот** комисијата укажува на следниве недостаци кои е потребно да се отстранат:*</u>

Се укажува Градоначалникот на општината да ја исполни обврската за соработка со производителите на посебни текови со отпад, со цел поттикнување на одделно собирање на отпадни производи, воспоставување на собирни центри и посебна инфраструктура за одделно собирање, согласно член 11 од ЗПОП.

Се укажува на општината да им овозможи на домаќинствата примарна селекција на отпадот кој го создаваат.

Се препорачува на општината активно да се вклучи во активностите во процесите на воспоставување на регионален систем за управување со отпад.
Се препорачува на општината да води Катастар за својата територија, каде ќе ги евиндетираат создавачите на неопасен и опасен отпад согласно Закон за управување со отпад.

Во областа на водите комисијата укажува на следниве недостаци кои е потребно да се отстранат:

- Општината да прибави Дозвола за испуштање на води и испуштање и фрлање материи и супстанции во реципиентите согласно член 79 од ЗВ, како и да прибави дозволи за користење за водните тела од кои се користи вода за водоснабдување за кои не е прибавена истата.
- Општината потребно е донесената Одлука за потребата од определување на заштитни зони за водни тела од кои се користи вода за консумирање од страна на човекот со барање и Елаборат за определување на заштитни зони потребно е да се достави до Министерство за здравство и Министерство за животна средина и просторно планирање за да согласно член 96 став 1 од ЗВ се изработи Предлог одлука за заштитни зони која ќе ја донесе Владата на РСМакедонија. По донесување на одлуката од страна на Владата на РСМакедонија потребно е општината во урбанистичките планови на општината да ги прикажува картографски заштитните зони, согласно член 98 став 4 ЗВ.
- Потребно е општината да донесе Програма за одведување, собирање и пречистување на урбаните отпадни води согласно член 114 од ЗВ и да врши одведување и собирање на отпадните води што произлегуваат или се создаваат на нивното подрачје, вклучувајки го и отстранувањето на тињата и да врши пречистување на отпадните води согласно член 113 од ЗВ. Согласно член 116 да обезбеди ефлуентите од индустриските отпадни води коишто влегуваат во системите за собирање и прочистување на урбани отпадни води да бидат подложни на потребниот предтретман.
- Општината да донесе Програма за заштита од штетно дејство на водите согласно член 124 ЗВ (која треба да содржи изградба на насипи, акумулации, регулација на реки, уредување на порои, заштита на земјиште од ерозија, пошумување и сл.) и да се преземаат мерките за заштита од друго штетно дејство на водите во урбаните подрачја согласно оваа програма.
- Согласно член 143 општината да изработи, доставува и објавува извештаи за активностите реализирани во претходната година и предвидените активности за наредната година во врска со заштитата од штетното дејство на водите.
- Согласно член 126 од ЗВ потребно е Оперативниот план за заштита и одбрана од поплави во континуитет да се донесува од страна на општината, да се

доставува до Министерство за животна средина и просторно планирање и да се спроведува истиот.

- Општината согласно член 131 во населените места има можност да го определува крајбрежниот заштитен појас за водотеците за кои не е определен истиот и да го уреди согласно член 132.
- Советот на општината на територијата под нејзина надлежност потребно е да ги определи границите на ерозивното подрачје и подрачјето загрозено од ерозија како и да ги утврди мерките и работите за заштита на земјиштето од ерозија и уредувањето на пороите, врз основа на техничка документација согласно член 135 од ЗВ и да ги презема мерките за заштита на ерозивни подрачја согласно член 137 од ЗВ
- Согласно член 133 секоја година до крајот на септември општината да изврши проценка дали водотеците на подрачјето кое е под нивна надлежност се во состојба да предизвикат поплави на земјиштето и дали обезбедуваат непречен проток на водата. Доколку водотеците не обезбедуваат непречен проток се преземат мерки од страна на општината.
- Општината потребно е да донесе Програма за мониторинг на водите согласно член 145 став 7 од ЗВ и редовно да доставува податоци од мониторинг согласно член 156 ЗВ.

За превземените активности општината да го извести министерството, Одделение за соработка со локална самоуправа во Секторот за соработка со локална самоуправа и управно надзорни работи во рок од **6 месеци** со писмен допис.

Скопје, 2022 година

Претседател на Комисија
Танја Кироска Филиќ________________________
Членови од Комисијата присутни на надзорот:
Лумни Јашари ________________________
Членови на комисијата кои учествуваа во извештајот:
Даниела Ристова,________________________
Даниела Наумоска, ________________________
Ирена Николоска________________________
Александар Петковски________________________